

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.	— fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Egy évre	10 kor.	— fill.	16 kor.
Fél évre	5	— fill.	8
Negyed évre	2	50	4
Egy óra	—	Egy óra	1
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BEEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **Hj. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Bizalmas szó.

(Irta: egy kormánypárti képviselő.)

Ha nem biznám meg feltétlenül a szerkesztőség diszkrétciójában nem merészkednék előállni ilyféle cikkel, amelylyel tulajdonképen saját magamat akarom lerántani. Tartozom az egészségemnek azzal, hogy egyszer nekimenjek egy ilyféle mameluknak, a milyen magam vagyok. Egy mameluknak, akit felsürgönyöznek, amikor csak eszükbe jut, hogy éppen arra szavaznak igennel, amire nemmel szeretnék szavazni. Igaz, hogy a miniszterelnök megveregeti a vállamat minden felmenetelemkor, de hát mégis csak azon kell tünödnöm, hogy ki fogja majd ő utánna a vállamat veregetni? — vagy egyáltalán fogják-e vállamat veregetni és nem kerülünk-e mind új választás alá? mert ettől csak mentsen meg bennünket az obstrukciós égi hatalom!

Hát amint mondám tartozom az egészségemnek, hogy diszkrétció alatt elmondjam a politikai nézetemet, — nem azt, amelyikre szavazok és amelyikre szavaznom kell, hanem azt az igazit. Vagyis, hogy miféle exotikus helyzetben vagyunk nemcsak magam, hanem azt hiszem, hogy mindazok, a kik a szabadelvű párt föltétlen tényezői vagyunk.

Hát bizalmasan intézve a kérdést a jámbor olvasóhoz, el tudja-e képzelni azt, hogy micsoda érzés az, amikor az embernek a Gotterhalte mellett kell szavazni? vagy mikor akaratoskodni kell a német nyelv mellett.

Már pedig ki van adva a szigorú rendelet odaföntől, hogy mostanában félre kell tenni mindenféle ilyen érzéseket. Hát elhíhetik, hogy ezen már tünödünk mi magunk is. Tünödünk, még pedig azért, mert hiszen hát egy kis előrelátásunk mi nekünk is csak van, hogy ennek az obstrukciónak nem lehet a mi előnyünkre eldőlnie.

Okos emberek mondják, hogy a kormánypártnak kell megfizetnie majd a hosszú áldomásnak a költségeit. Rá kell fizetnie — ha másból nem, hát a saját reputációjából. Röstelkednie kell majdan azért, hogy védbástyája volt az osztrák caesarismusnak, az osztrák érdekeknek és a magyarellenes politikának. Mert hát arról már (ha magunk között vagyunk) — mi

sem vitatkozunk, hogy az a politika, amelyik rásrófolni akarja az országra a feketesárga rugókat, a melyekkel az államgépezetet hajtani akarja — nem magyar politika, hanem ördög, osztrák, meg kamarilla egy személyben.

Hát hidd el jámbor olvasó, hogy mi magunk között meg vagyunk győződve arról, hogy egy sincs köztünk, aki szivből lélekkel most függetlenségi nem akarna lenni. Hidd el, hogy csudamódra szeretném magam is csattogatni az obstrukciós padokat, hogy mézeskalácsfüttyölővel szeretnék belevisítani a Fejérváry beszédébe, hogy szívesen beállnék havasi morgónak addig, amíg a miniszterelnököt hallom az osztrák ármádiáról olyan csudálkozással zengeni — és morognék úgy, hogy aztán saját magamat tapsolnám meg a morgásomért.

Vagy föltételezed kedves és jámbor olvasó, hogy én elküldtem volna az obstrukció daczára a tisztviselőket a fizetésemelés kéréssel? Hát kitelneket mitőlünk az ilyen kegyetlenség — jobban mondva az ilyen leszerelés, vagy még jobban mondva az olyan fifika, amelyik oda irányul, hogy a tisztviselők fölháborodjanak az obstrukció ellen??

Hát mindezt bizalmasan mondom és írom, de kérem a tisztelt szerkesztőséget, tegyék félre a kéziratomat, hogy valamikor dicsekedhessem vele!

Egy amerikai magyar református lelkész emléke.

Kováts Kálmán debreczeni származású amerikai róm. kath. plebános és lapszerkesztő újságjából olvassuk ezt a megható emlékezést egy Amerikában kiszenvedett kiváló magyar ref. lelkészről.

Szép és kegyeletes ünnepély fog lefolyni Pittsburgban a jövő vasárnapon, az ottani református magyar templomban: egy elhunyt lelkészt fog ünnepelni az a hívő sereg, a mely az évekkel előbb elhunyt Ferenczy Ferencz pittsburgi református lelkészben, vezérét, édes testvérét, büszkeségét s igaz magyar nemzeti apostolatát veszte te el itt az idegen földön.

Az élet delén volt lelkipásztor elhalt, földi maradványait elfedé hivei elől már évekkel előbb a sir, de emléket az idő vasfoga azért nem örölte meg, mert az dicsőségben él még ma is és élni fog mindaddig, a meddig csak egy ember lesz életben azok között a kik ismerték őt és így szeretni és tisztelni megtanulták.

Ferenczy Ferencz ugyanis nemcsak magyar református lelkész volt itt ezen a környéken, hanem igazi lelkes magyar apostol is, aki úgy áldozta fel magát ezért a célért, a melyért itt dolgozni elkezdett, miként egy gyertya a mely megemésztí önmagát akkor, mikor másoknak jót tesz, mert világosságot ad.

Működése Pittsburgban a legnehezebb időkre esett, azokra tudniillik, a melyekben hónapokig tízezrenként járt kelt kenyér nélkül itt a nép az utcákon s így nemcsak kegyeletes czélokra, de még kenyérre sem volt elég pénze s ő mégis Pittsburgban ekkor fizette ki annak a ref. templomnak az árát, a mely ott a magyar nyelv védváraént épült a magyarok lelkesedéséből.

Igen, ekkor ő: a diplomás ember kezébe vette a kollektáló könyvet és elment koldulni ki messze vidékekre egyháza számára, csak hogy e nehéz időben el ne vesszen az a kis és szerény magyar védvár, a melyet ottan a lelkesedés teremtett meg a magyar nyelvnek.

S itt ebben a magasztos tettben tünt ki az ő lelki nagysága, mert porig megaláztá magát egy szent és magasztos célért, csak hogy annak szerezhessen dicsőséget Amerikában.

És ez az, a miért mi is eljövünk az ő emlékéhez és letesszük tiszteletünk koszoruját az ő felhantolt néma sirjára; hogy benne azt a ritka önzetlenséget, amely életében ékesítette őt, megtiszteljük holta után.

Utaink az életben két felé váltak, mert ő a református vallásnak, mi pedig a kath. hitnek szolgálunk, de czélunk a magyar nemzeti irányban azért egy volt a dicső magyar név felmagasztalása t. i. Amerikában.

Elhunyt bajtárs! Örömtelen, magános életed sok csalódással volt tele, de lelked nemes eszményisége azért még sem keresett más boldogságot, s mint csak azt, a melyet az embernek a leghátatlanabb feladat: a mások boldogságáért való önzetlen küzdelem ad.

Te ezért éltél s ezért is haltál meg! Nemes lelked kétségbe esett itt nemzeted jövője felett s ne hogy elnyomottabbnak lásd valaha azt a népet, a melynek te is gyermeke voltál a milyenek akkor láttad, a mikor a lejtőn láttad azt esni, önmagad fogtál gyilkot önmagad ellen és ön kezeddél vetettél véget életednek: legyen boldog sírod álma; mert habár a régi visszavonás nem is halt ki még nemzeted szivéből, de nemzetisége jövője annak azért itt még sem oly sötét többé már, mint a minő akkor volt, a mikor te éltél.

Lásd! Az utannad jövő idő felismerte, hogy te nagy és nemes jellem voltál; azért nem is engedte nyomtalanul eltűnni dicső emlékedet e földről; de kegyeletes emlékjelt állított hived szeretéte sírod felé, hogy az hirdesse itt ez idegen hazában örökre, hogy tövissel jelzett nyomdokaid itt sírod után rózsákat teremttek.

Te nem élsz közöttünk; de emléked

élni fog; mert nem halhat meg örökre az, a ki nemzetéért élt.

Te pedig ezért éltél s ezért testvérünk is voltál; azért fogadd el sirodra azt a koszorút, a melyet emlékednek a mi szívünk önzetlen tisztelete és magyar szeretete nyújt.

Emléked pedig legyen örök hirdetője itt ez idegen hazában annak, hogy valamint a szomorú emlékü ötvenes éveken szépen megfért Magyarországon, a magyar hazafiság szolgálatában egymás mellett a katolikus templom keresztje meg a kálvinista torony kakasa, úgy Amerikában is csak ennek a szép eszményiségnek követése hozhat még dicsőséget valaha, arra a ma sokak által lenézett, de nekünk azért mégis legdicsőbb emlékü szép magyar névre; a melynek dicsőséges szolgálatában te kilehelted nemes lelkedet.

Az örök világosság fényeskedjek neked!

A zenede hangversenye.

Szombat este mutatta be ismét tanítványainak haladását, törekvő műintezetünk, hangverseny k fejezessel élve — zsufozt ház előtt. Ha a jelen voltak nagy száma arányban áll a zene iránti érdeklődés fokával, akkor a zenede nagy léptekkel halad kulturális utján s lesz idő mikor városunkban is általános lesz az érdeklődés a nemesebb zene iránt.

Az óriási hőség zavarta az előadókat, úgy mint a közönséget. Hogy a melegben a testek kiterjednek azt különösen Hajdu István gordonkájának hurjai igazolták be. Ugylátszik ilyen alkalomra kicsinek bizonyul a zenede hangversenyterme. Lehetne talán úgy segíteni a dolgon, hogy a meghívottakon kívül mindenki egy minimális belépti díjat fizetne.

Részletes műsor ez volt: Suchan Belia csinosan előadott zongora száma (Schütt Etude mignone) után Schenk István adta elő hegedűn Berist Merengő című művét szabatosan. Ezután Hajdu István gordonka számai következtek, kinek sok kellemetlensége volt a melegben folyton ereszkedő hurokkal, e miatt a flageoletti nem vágta be. De ez ne zavarja a törekvő tanulót, játéka nagy haladást mutat. A következő számban Balla Gizella és Békési Anna arattak sikert. Goldner I. sz. Suitejét adták elő négykézre, összevágó precíz előadással. A szünet előtt még Grünwald Alice játszotta zongorán Scharwenka Lengyel tánczait, tisztán szabatosan.

Szünet után Cremona III triójának Andantóját hallották jól betanult összevágó előadásban, Podolsky Margit, Pap Mariska és Fábrián Margit közreműködésével.

Örömmel üdvözljük ezt az irányt s tudjuk, hogy ezen a téren is szép sikert fog elérni a zenede.

Ez után két igen tehetséges növendék játéka következett: Harsányi Kálmán Bendel keringőjét játszotta zongorán és Wessprény Andor Wieniasoski Legendáját és Hubay egyik Mazurkáját hegedűn. Mindkettőből kiváló zenész válhatik. A kis hegedűsnek a nagy tapson ráadást is kellett adnia.

A következő énekszámokat Bognár Matild adta elő. Farkas Ö. egy románczát és Mulder híres Staccato polkáját énekelte csinos hanggal és szép technikával es énektudással. A hangversenyt Darvas Alice és Rózsa Ilona négy keze zárta be. Tanárjuknak Brück Gyulának egy hangulatos magyar rhapszodiáját játszották temperamentumos, szép előadással. Érdeklődéssel várjuk a vasárnap hangversenyt, melynek díszes műsora nagy közönségre tarthat igényt.

Polgármesterek gyűlése.

Magyarország törvényhatósági joggal fölruházott városainak polgármesterei ma délelőtt értekezletre gyűltek össze Debreczenben, a városhaza nagytermében. A debreczeni értekezlet a negyedik, melyet a polgármesterek a városok autonómiája, önállósága érdekében tartanak.

A polgármestereket Debreczen városa látja szívesen vendégeül azzal a hagyományos, magyaros vendégszeretettel, mely Debreczen városának mindenkor kiváló sajátja volt.

A polgármesterek értekezletéről, az azokat megelőző eseményekről különben tudósítónk a következőkben számol be:

A polgármesterek tegnap este a gyorsvonattal érkeztek Debreczenbe.

A vasutnál várták a vendégeket Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Oláh Károly, Körner Adolf, Király Gyula, Csóka Sámuel, Szabó Kálmán, tanácsnokok, Ábrahám László főügyész, Roncsik Lajos főszámvevő, Vargha Károly tb. tanácsnok, dr. Vargha Elemér polgármestertitkár és Debreczen város polgárai közül sokan.

Pontosan érkezett meg a gyorsvonat és az érkezőket a külön, u. n. udvari váróterembe vezették.

Az érkező vendégeket Kovács József polgármester üdvözölte a következő szavakkal:

Szeretettel üdvözlöm vendégeinket, akik a vidéki városok jól felfogott jövője érdekében tanácskozássra gyűlnek itt városunk falai között össze. Nagyon jogosultak azok a törekvések, amelyek miatt a nagygyűlést összehívták és különösen óhajtanó, hogy az állam, melynek a törvényhatóságok hasznára akarnak lenni, ne csak a feladatok megoldásában munkával terhelje meg a városokat, hanem járuljon a munkálatokhoz költségekkel is. Legyenek meggyőződve, hogy Debreczen szeretettel fogadja vendégeit, kiknek azt kívánja, érezzék magukat itthon és legyen áldás munkálkodásukon.

A lelkes éljenzéssel fogadott szavakra a vendégek nevében Zechmeister Károly győri polgármester válaszolt, kijelentvén, amily szívesen fogadja őket Debreczen városában ép oly szívesen jöttek ide.

A vendégek ezután elhelyezkedtek a részükre fentartott fogatokon és szállásaikra a szállodába vonultak.

Az értekezletre a következők érkeztek Debreczenbe: Győr: Zechmeister Károly polgármester, Szily Zoltán főügyész, Baja: Hegedüs Aladár dr. polgármester, Hódmező-Vásárhely: Juhász Mihály polgármester, Kecskemét: Kada Elek polgármester, Sándor István főjegyző, Kolozsvár: dr. Eszterházy László főjegyző, Marosvásárhely: dr. Bernády György polgármester és Vásárhelyi Domokos t. ügyész, Nagyvárad: Rimler Károly polgármester és Bordé Ferencz főjegyző, Pécs: Nendvich Andor polgármester helyettes, Pozsony: Brolly Ferencz polgármester, Selmecz és Bélabánya: Heincz Hugó orsz. képviselő, Szatmár: Papp Géza polgármester és Tarnóczy Gyula főkapitány, Szeged: dr. Tóth Pál főjegyző, Temesvár: Geml József főjegyző, Versecz: Weifert Károly polgármester, Zombor: Hauke Imre polgármester, Pancsova: Mattanovich Károly polgármester, Sopron: dr. Töpler Kálmán polgármester, Komárom: Vásárhelyi Domokos főügyész, Arad: Institórisz Kálmán polgármester.

A vendégekkel érkezett Zechmeister győri polgármester neje, továbbá dr. Bernády né marosvásárhelyi polgármester leányával, kiket Janatka virágkereskedő által készített izléses, szép csokrokkal vártak a vasutnál.

Este ösmerkedésre gyűltek egybe a vendégek a Bika szálloda éttermében, melyen jelen voltak a vendégeken kívül a tanács, Rásó Gyula alispán, Dobieczy Sándor képviselő, Végh Gyula, Kovács Józsefné, Vecsey Imrene, Végh Gyuláné, Csóka Samuné stb.

A pompás vacsora alatt Rác Károly zenekara szórakoztat a társaságot, mely a legkedélyesebb hangulatban éjfélig együtt maradt.

Az értekezlet.

A városhaza nagytermében reggel 9 órakor kezdődött a tanácskozás.

Zechmeister Károly győri polgármester elnökölt az értekezleten. Melegen üdvözölte a jelenlevőket, majd hosszasan fejtegette a kongresszus jelentőségét és végül higgadt, nyugodt tanácskozássra kérte fel a jelenlevőket.

Az elnöki megnyitó után Kovács József polgármester szívélyes, meleg szavakkal üdvözölte Debreczen falai között a város nevében a polgármestereket és áldást, sikert kívánt az értekezlet működésére.

Ezután Komlóssy Arthur alelnöki állásának betöltéséről intézkedett az értekezlet. Komlóssy Arthur ugyanis lemondott az alelnöki állásról.

Az értekezlet Komlóssy Arthurnak Bernády György marosvásárhelyi polgármesternek indítványára eddigi működéséért köszönetet szavaz es ugyancsak Bernády ajánlatára az alelnöki tisztségre egyhangulag lelkesedéssel Kovács József debreczeni polgármestert választja meg.

Zechmeister elnök jelenti, hogy azt a határozatot, melyet a városok vagyoni viszonyainak rendezése ügyében az előbbi értekezletek hoztak, a megállapodás értelmében márcz 17-én küldöttég adta át a belügyminiszternek.

Külön városi törvény.

Tóth Pál dr. szegedi főjegyző ösmert, lapunk csütörtöki számában közölt memorandum került elő. Tóth Pál dr. röviden mondja a fontos és a városok önkormányzati jogaiért felszólaló külön városi törvény alkotását kívánó memorandum keletkezésének történetét és felhívja az értekezletet, határozzon felette.

Elnök felteszi a kérdést a tárgyalás iránt.

Brolly Tivadar pozsonyi polgármester azt óhajtja, hogy a bevezető részbe vétesék be: „a történeti fejlődésre tekintettel.”

Geml József temesvári főjegyző azt indítványozza, hogy a munkát osszák fel közjogi, szervezeti, háztartási részre és külön-külön olyan munkamegosztást kövessünk, hogy azt külön külön dolgozzák fel.

Institórisz aradi polgm. azt indítványozza, hogy ne memorandum, hanem jegyzőkönyvek alakjában terjesztessék fel a megállapodás.

Nendvich pécsi főjegyző szintén azon nézetben van, hogy ne memorandum alakjában terjesztessék fel a határozatot, hanem a főbb irányelveket megszövegezve terjessék azt a törvényhatóságok elé.

Bernády György m.-vásárh. polgármester szintén amellet van, hogy terjeszkedjenek ki a részlet kérdésekre.

Ábrahám László főügyész nem vitatja, hogy az értekezletnek ne lenne joga memorandumot felterjeszteni, de az csak kérvé-

nyezési erővel bírna. Javasolja az itteni megállapodásokat a törvényhatóságokkal is tárgyalassák le, így nagyobb súlya lesz.

Meskó bajai tanácsnok indítványozza, hogy a főbb irányelvek kidolgozására bizottság küldessék ki és annak megállapodása közöltesse a törv. hatóságokkal.

Heincz Hugó orsz. képviselő amellett van, hogy jegyzőkönyvi megállapodások közöltesse a törv. hatóságokkal és egy kodifikáló bizottság dolgozzon ki törvényjavaslatot.

Brolly Tivadar indítványozza, állapítsák meg a főbb elveket, közöljék a törvényhatóságokkal, az tárgyalja le és egy városok kongresszusán állapítsák meg a véghatározatot és azt terjesszék fel a kormányhoz.

Ábrahám László főügyész újra amellet érvel, hogy adják ki megbeszélés végett a törv. hatóságoknak.

Nendtvich pécsi főjegyző újabb felszólalása után kimondotta az értekezlet, hogy a memorandum részletes tárgyalásába belebocsátkozik, a főbb princípiumokat itt letárgyalják, de azt egyelőre függőben tartják, vajon innen memorandum alakjában terjesztessék-e fel, vagy közöltesse a törvényhatóságokkal.

Ezután megkezdték a részletes tárgyalást.

Első része a memorandumnak a községi szervezetről volt. Erre nézve azt határozták, hogy a községi szervezetet az állami törvény keretén belül óhajtják saját autonómiájuk jogkörében megállapítani.

Legfontosabb része a memorandumnak az önkormányzati jogok a legszélesebb mederben való kiterjesztését.

Az értekezlet egyhangulag megegyezik abban, hogy ezt követelni a városoknak egyik legfontosabb teendője.

Az állami anyagi teendők megtérítése is fontos része a memorandumnak. Ez a pont kiakarja mondani, hogy az állam a városok által végeztetett városi teendőkért anyagi kárpótlást nyújtson.

Ehhez a kérdéshez hozzá szólt dr. Thaly Kálmán is, a ki a követelés jogsága mellett érvelt és biztosította az értekezletet, hogy a parlamentben is melegen támogatni fogja ezt az óhajt.

A törvényhatóságok gyakorló szervezetére tértek át ezután. Öt hatóságot állapít meg és pedig

1. A városi lakosság képviselete.
2. Közigazgatási bizottság.
3. Városi tanács.
4. A polgármester.
5. A rendőrfőkapitány,

Az értekezlet elhatározta, hogy a városok ügyeit a városi lakosság képviselete vezeti a mellé rendelt hatóságok útján, a hatóságok szervezetét azonban nem állapítja meg.

A városatyák számának leszállításáról szóló a felirat.

Brolly pozsonyi polgármester szerint elegendő lenne ha minden 1000 polgárt 1 ember képviselne a törvényhatóságokban.

Thaly Kálmán felvilágosítást kér valjon a felhozott számadatban a virilisek és a választottak is bele vannak e számítva.

Zechmeister elnök: Igen. 250 ember után van számítva 1 képviselő, tekintet nélkül arra virilista e vagy választott-e?

Juhász Mihály hódmezővásárhelyi polgármester ennél a pontnál kimondani óhajtja, hogy a törv. hatósági bizottság tárgyalási nyelve **kizárólag magyar legyen.**

Zechmeister elnök nem tartja tanácsosnak, hogy a nyelvi kérdések felett tárgyalást folytassunk. A nagy gyűlés ilyen értelemben határoz

Veifert Károly Versecz polgármestere

szerint 500 ember után kellene 1 képviselőt választani.

Végül kimondják, hogy a képviselők számainak leszállítását kívánatosnak tartják, de a számarányt sem állapítják meg.

A köteleességmulasztó városatyákról intézkedik a következő pont. Azt kívánja, hogy azokat, kik pontosan nem jönnek el a gyűlésekre, joga legyen a képviselőtestületnek kebeléből kizárni és helyettük vagy újat választani, vagy virilist behívni.

A legtöbb adót fizetőkről, a virilisekről szól a következő pont.

A felirat a virilista intézményt fentartani óhajtja.

Brolly pozsonyi polgármester szerint a megyékben van létjogosultsága a virilista intézménynek, de a városokban nincs. Kívánja, hogy a választás ne kerületenként, hanem a választó polgárok összesége által történjék.

Thaly Kálmán azt fejtegeti, hogy a virilisek legtöbb esetben és sok helyen csak kerékkötői a haladásnak, a nemzetiségi vidékeken pedig a magyarosodásnak is, de nagyobb magyar városokban már másként áll a dolog. A tárgyalásoknál ezt szem előtt tartandónak ajánlja.

Veifert verseczi polgármester a virilista intézmény mellett szól.

Kada Elek kecskeméti polgármester az esetben fogadná el a virilisek eltörlését, ha bizonyos társadalmi osztályok képviseleti joga bármely módon biztosíthatnák.

Zechmeister elnök ezután a gyűlést felőrára felfüggesztette.

Szünet alatt a polgármesterek testületileg tisztelgtek Zechmeister Károly vezetésével Puky Gyula főispánnal.

A tisztelgés után a városbáza kistancstermében villásreggelire gyűltek egybe, mely után déli fél egy órakor folytatták a felbeszakított tanácskozást.

Az értekezlet folytatása.

Pontban fél egy órakor nyitotta meg újból Kovács József polgármester, az új elnök. Ez alkalommal mond köszönetet megválasztásáért, melyel azt hiszi nem annyira a személyt, mint Debrecen városát kívánták kitüntetni. Kéri támogassák elnöki működésében.

Ezután folytatták a virilista intézmény feletti vitát.

Nendtvich pécsi főjegyző a virilista intézmény fentartása mellett szól, de nem úgy, ahogy az a memorandumban van.

Azt javasolja, hogy a virilisták is választás útján kerüljenek be a törvényhatósági bizottságba.

Bernády marosvásárhelyi polgármester szintén fentartandónak véli a virilista intézményt és pedig jelenlegi állapotában. Ajánlja a memorandumban tett előterjesztést, azzal, hogy ne külön kerületenként, hanem egyetemlegesen, vagy pedig ha ez lehetetlen, képviselő kerületenként válasszák a viriliseket.

Ábrahám László szintén fentartandónak tartja a virilista intézményt, de nem a mai alapjában. Nendtvich pécsi főjegyző indítványát pártolja.

Vásárhelyi Domokos komáromi főügyész a virilis intézmény fentartása mellett érvel. A mai állapotot tartásuk fenn, azzal a kikötéssel, hogy a tanácskozási nyelv kizárólag magyar legyen.

Kovács József elnök szerint a tárgy ki van merítve. Ugy véli, hogy a többség kívánalma az, hogy a virilis intézmény mai állapotában tartassék fenn.

Az értekezlet többsége kimondja, hogy a virilis intézmény jelenlegi rendszerének fentartását javasolja.

A nyelv kérdés felett nem határoznak, napirendre térnek felette.

Brolly Tivadar pozsonyi polgármester

még azzal kívánja pótolni a határozatot, hogy a jog vagy államtudományi vizsgát tettek adója is duplán számíttassék, ezáltal biztosíthatnák az intelligens elem a képviselőtestületben.

Sándor István kecskeméti főjegyző még szélesebb alapra akarja fektetni a dupla adószámítást és pedig mindazoknak adója számíttassék duplán, kik érettségít tettek.

Institóris aradi polgm. pártolja Brolly indítványát.

Az értekezlet Brolly indítványának pótlásával óhajtja fenntartani a virilisek intézményét.

Az értekezletet lapunk zártakor 2 órakor még folytatják. Valószínűleg d. u. 4 órára befejezik.

Délután fél öt órakor bankett lesz a nagyerdőn. Az erdőre a vendégeket külön vonat viszi.

Bankett után a Pallagra mennek kocsikon, a honnan visszajövet a Casinóba látogatnak fel. Holnap reggel a polgármesterek a Hortobágyra mennek és ott töltik a napot. Défután térnek vissza a Hortobágyról. Este és szerda reggel hagyják el Debreczent a polgármesterek.

Gotterhalte!

(Az Egyetértésből.)

Jaj neked, te szegény magyar!
Te ugyancsak, meg vagy áldva
Mindenütt az utadba áll
Ferencz József muzsikása.
Rákezdí a császárhimnuszt,
Recsegteti, ropogtatja...
Rengeti már a bölcsőt is;
Gotterhalte! Csinnadratta!

Mennyi felhő, bánat felhő
Borítja be szép egedet!
Nem latsz sehol egy csillagot.
A sötétből, mely kivezet.
Csüggedezve tusakodol:
Hol a Kossuth birodalma?
Fölrecseg az ablak alatt:
Gotterhalte! Csinnadratta!

Bánatod nagy tengerének
Ha van egy-egy kis szigetje;
Hol kedvednek virága nyit
S egy-egy madár dalol benne
Édes érzés gyönyörével
Nem sokáig csügghetsz rajta...
Végig recseg szigeteden:
Gotterhalte! Csinnadratta!

Mikor buzgón imádkozol
Istenedhez a templomban,
Mikor leked ég felé száll
S a szived is égre dobban.
Mikor az Ur imád előtt
Már ajtaját nyitogatja:
Belereceg káromlásként.
Gotterhalte! Csinnadratta!

Jaj neked, te gyáva magyar!
Balga türés korcs szülöttje!
Önézeted', becsületed',
Mint a rongyot, tépik össze.
Hány fiadnak hull hamvára
Szégyenkezve a föld hantja,
Mikor recseg a sirjánál:
Gotterhalte! Csinnadratta!

Sirnyító nap, végítélet
Trombitája majdha zendül
S napok, holdok hullása közt
Világokon zug keresztül:
Neked még az arkangyal is
Csak azt fuja, harsogtatja,
Az kísér a pokolba is:
Gotterhalte! Csinnadratta!

Pósa Lajos.

NAPI HIREK.

Thaly Kálmán itthon.

A véletlen úgy hozta, hogy a vasárnapesti gyorsvonattal és gyorsvonaton együtt érkezett a polgármesteri értekezlet vendégeivel dr. Thaly Kálmán, a debreczeni I-ső választókerület hön szeretett kiváló képviselője is. A szeretett képviselő fogadtatására sok százan kigyűltek városunk függetlenségi polgárai, ki nek sorában és vezetésével ottlátuk Márton Imre, Kiss Albert, Nagy János, Kertész János, Bekény Péter, elvtársainkat. A daliás ősz kuruczvezérünket a hatalmas és diszes gyülekezet lelkes éljenzéssel fogadta és Márton Imre mondott lelkes és meleghangú beszédet, melyre dr. Thaly Kálmán meghatottan válaszolt, kijelentvén, hogy mindig szeretetteljes szívvvel jött Debreczenbe; hát még milyen szíves készséggel, midőn olyan ünnepre hívták, hívta a nemes Debreczen város, mely életének, munkásságának javarészával, Rákóczi emlékezetével van összekötve. A szívélyes fogadtatást meghatottan köszönte meg és azután lelkes éljenzés között ült kocsiba és hajtattott érdemes párttagunk, Bekény Péter vendégszerető uri házába, melynek hosszú évek óta tisztelt vendége, igaz szívű barátja. Kiváló képviselőnk dél előtt az egyházkerületi közgyűlésen vett részt; majd a polgármesteri értekezletre is felment és néhány napig városunkban marad, hogy részt vegyen Debreczen város Rákóczi ünnepében, melyen a méltató beszédet éppen ő fogja mondani. Isten hozta a hü polgárok közé.

A horvátországi református magyaroknak.

Lapunkban is közöltük azt a meghívást, mely a Horvát-Szlavon részi magyarság és különösbbe református magyarság nehéz helyzetét tárja fel és segítséget kér templom építésre, egyházuknak a segítésére mert ezek a nikinczi magyarok a római katolikus hitről tértek át a református vallásra, hogy magyarságokat megőrizhessék. Már pedig nekik sem iskolájuk, sem templomuk, még kis imaházuk sincsen, hanem az első keresztyének módjára majd egyik, majd másik hívőnél gyülekeznek; hogy tehát az ellenséges áradat szét ne söpörje őket, nekik is szervezkedni kell. A református magyar egyházi szervezet adja meg nekik az életerőt. Ezen szervezetre kéri felhívás utján, mint személyes gyűjtéssel a református testvéreknek, de minden hü magyarnak a gyámolítását. Hegedüs Ferencz nikinczi ref. miss. lelkész ez okból járja fel Debreczent és vidékét is, őszinte örömmel nyugtáznak tehát mi is egy adományt. A Dréhervendéglőbeli derék és hazafias „Jószív” asztaltársaság, melynek több jóbarát felekezetkülönbség nélkül a tagja, 5, az az öt koronát adott a szerkesztőségünkbe; ezt az összeget az adományokat gyűjtő lelkész ur átveheti a „Debreczen” kiadóhivatalában. Ajánljuk követésre e példát.

Egyházkerületi közgyűlés.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület tavaszi közgyűlését ma kezdte meg. Kiss Áron püspök nyitotta meg a gyűlést, beszédében nyilatkozván több fontos egyházi kérdés dolgában, különösen kiemelve az 1848. 20 trez. fontosságát. A nagy hatást tett beszéd után a megjelenteket vették számba, mikor is kitűnt, hogy a tagok majdnem teljes számmal megjelentek. A meg nem jelenteket igazolták. Tudomásul vétetett ezután az egyházmegyei tisztujtásokról tett jelentés, a bihari esperesválasztás (esperes lett Sulyok István), majd Géresi Kálmán ujoanon megválasztott tanácsbíró tette le az esküt beszéd kíséretében. — A gyűlésen törtéző szavazatok számbavételére bizottságot választottak Görömbei Péter elnöklété alatt. Tudomásul szolgált a jelentés a lelkészi pótvizsgákról, jelentés a tanító képesítő vizsgákról, az egyh. ker. pénzügyi bizottság jegyzőkönyve, a tőkesegély bizottság és a kongrua bizottság jelentése, a kuncsorbai l. egyház anyásításáról és a gelsei l. egyházaanyásításáról szóló leirat. A tárgysorozat 16-ik pontjára került most a sor, az egyházi törvénytervezetről szóló egyházmegyei vélemények tárgyalására, bizottsági javaslatok alapján, mely valószínűleg, — tekintve a széles mederben megindult vitát, az egész napot ki fogja tölteni. A tárgyalás megkezdése előtt György Endre indítványozza, hogy tekintettel arra, hogy a kérdés még eléggé megvilágítva nincs, a tervezet tárgyalását halasszák el. Rövid vita után az indítványt nem fogadták el, hanem megkezdtek a tervezet tárgyalását a kiküldött bizottság javaslatai alapján. A tárgyalás alá a törvénytervezet egyházalkotmányi része került, előadó Zsigmond Sándor. Elfogadtattott, hogy az egyház czime az „evangélikus” elhagyásával „magyar református keresztyén egyház” legyen és hogy alapelvül a zsinati presbiteri rendszer teljes keresztyénvitele szolgáljon. — Nagyobb vitát a tervezet 8-ik pontja okozott, melyben az erdélyi egyházkerület különleges szervezetének fentartása mellett és az ellen foglaltak állást tartalmas beszédekkel. — A bizottság a jelenlegi állapot fentartását javasolja, amihez gr. Tisza István is hozzájárul, nehogy a külső egység kedvéért a belső érzelmi egység megbomoljon. — Dr. Baltazár egyáltalában nem tartja indokoltnak az erdélyi kerület különleges jogállását és privilegiumait, és indítványozza, hogy köteleztessek az erdélyi egyházkerület, hogy szervezetét a többi egyházkerületekkel egyezővé alakítsa át 10 év leforgása alatt. Erre megindult a vita, melyben részt vettek a már említettekén kívül dr. Bartha Béla, Eröss Lajos, Kiss Albert és Papp Imre, míg végre szavazás utján a Kiss Albert indítványt fogadták el, miszerint töröltessék a 8-ik pont azon része, hogy az erdélyi egyházkerület részére fentartatik alkotmányát továbbra is képvisleti rendszer alapján fejleszteni. A tanácskozás egész d. e. tartott. D. u. ülés nem lesz, hanem bírósági ügyeket fognak elintézni. A gyűlést holnap folytatják.

Hajdúvármegye bizottsági

ülése ezuttal két napig tartott. A mily diadallal, a mily érdeklődéssel folyt le a közgyűlés első napja, éppen oly lanyha volt az érdeklődés, részvétel a második nap, délelőtt. Pedig még az nap is több oly fontos tárgy került szavazás alá, mely nagyobb érdeklődést is megérdemelt volna. Igy pl. megszavazták a jelen volt néhány ellenzéki bizotts. tag tiltakozása daczára a Jásznagykunszolnok megyei átiratot Deák Ferencz százéves születésnapja évfordulójának ünneplésére. — Pedig hisz most inkább gyászolhatnának ezek a jó urak, mikor a közösüges Megváltónak, Deák Ferencznek a 67-es kiegyezése nyilvánvalólag csödbe jutott, mert hisz éppen ezen közgyűlés első napján hozott határozatot Hajdúvármegye egyhangú lelkesedéssel az önálló magyar nemzeti hadsereg mellett, pedig hisz a csödbe jutott Deákféle kiegyezésnek is a közösüges zsoldos sereg a gerincze, az ereje, különös dolog tehát, hogy ugyanezen vármegye ülésén még (igaz csak szótöbbséggel, de a tisztviselő urak meleg érdeklődésével) ünnepelni akarják a csödbe jutott politika sirjában is forgolódo szülő atyját. Mert erről van szó. És (még ha a közösüges udvartartás további költségeinek emelése ellen hozott igazán független felirat lelkes elfogadásáról nem szólunk is!) az ilyen előzmény után hozott határozat nem szépségtapasz, de szeplő számba megy. Ezt sem kapták volna meg, — ha a bizottság tisztelt tagjai legalább is annyira érdeklődtek volna a folytatólagos közgyűlés iránt, mint például a főispáni díszebéd iránt érdeklődtek. Ez azonban nem megrovás, hanem buzdítás arra, hogy a közügyek iránti érdeklődéssel diadalokat érjünk el vármegyénk és hazánk javára, becsületére. — A folytatólagos közgyűlés határozta el azt is, hogy vizsgálatot rendel el a dorogi községi választás rendtelenségeinek tisztázására. Annyit azonban mondhatunk, hogy még e vizsgálat ellenzőinek részéről is hangzottak el olyan terhelő nyilatkozatok az ott lefolyt etetés-itatásról, melyek ha bebizonyosodtak: e választást példaadás végett okvetlen meg kell semmisíteni; mert „a jog törvény és igazság” jelszavához talán mégsem illik a pálinkás butykos . . . ; mégha mindjárt csödbe jutottak is ezek a hangulatos szép szavak! Egyébként a bizottság tisztelt tagjai láthatják, hogy a sikerek szülője a közügyek iránti érdeklődés. Ezt ne felejtsek jövőre sem; ekkor Hajdúvármegye közszellemé kiemelkedik a rátukmált tespedésből és Bocskai népe a magyarság nemzeti küzdelméiben oly példás szerepet fog fentartani, mint a szabadságvitéz ösök.

Debreczen zárszámadása.

Debreczen város 1902 é. zárszámadása már teljesen elkészült és nyomtatásban is meg jelent. Figyelemre érdemes munkát végzett a zárszámadással Roncsik Lajos főszámvevő. A zárszámadás egész vaskos kötet, 110 nagy oldalra terjed. Magában foglalja a zárszámadás pontos és mindenben tájékoztató számadatain kívül a vagyon leltárt, vagyon mérleget, továbbá a köveztvám, törzsménes, törzsgulya, zab-szerzésről, széna készletről, faraktári, nyomdai és téglagyári mérleget.

A zárszámadás főbb tételei a következők:

Rendes bevétel	2.590.385 k. 92 f.
Rendes kiadás	2.312.675 k. 79 f.
Bevételi többlet	277.710 k. 13 f.
Rendkívüli bevétel	656.470 k. 71 f.
Rendkívüli kiadás	906.731 k. 20 f.
Bevételi keveslet	250.260 k. 49 f.
Átmeneti bevétel	425.460 k. 73 f.
Átmeneti kiadás	447.539 k. 28 f.
Kiadási többlet	21.078 k. 55 f.

Ha most már a fenti számadatoknál a bevételi többlet összegből 277.710. korona 13 fillérből a bevételi keveslet együttes összegét 271.339 korona 04 fillért levonjuk, kapjuk a 6371 korona 09 fillér pénztári maradványt.

A zárszámadást a májusi közgyűlés tárgyalja.

Hangverseny a kollegiumban.

A ref. tanítóképzőintézet tanárikara ma délután öt órakor a növendékek zenei képzettségének bemutatása végett a kollegium dísztermében hangversenyt rendez.

Budavár visszavétele.

Május 21-én lesz ötvennegyedik évfordulója, hogy a hős honvédek visszafoglalták az osztrák zsoldosoktól Budavárát. Föl-elevenednek az emlékek, amikor halálmegvetéssel, hősi bátorsággal, a nemzetért és a szabadságért küzdő magyar sereg megrohanta Budavár hátyait, várfalait s legyőzte az ellenfelét. Ötvennégy esztendő óta az emlék mind fényesebbé vált. Az évfordulót az idén is kegyelettel ünneplik meg az öreg honvédek és a központi asztaltársaságok tagjai. Május 21-én gyászmise lesz Budán; majd fölvoulás a budai honvédszoborhoz és krisztinavárosi temetőbe a vár ostromba elesett honvédek sírjához.

Kalmár Antal vezérczikke a házbán.

A képviselőház szombati ülésén az ellenzék fegyvertárában egy új fegyver szerepelt a kormány és a katonai javaslatok ellen: Kalmár Antal dr.-nak egy vezérczikke, kinek kitűnő vezérczikkeit lappunkban is többször olvassák. Az ellenzék részéről Molnár Jenő 48-as képviselő beszélt s beszédében mint a magyar hadsereg melletti érvre, mint elsőrangú közjogi tekintélyre hivatkozott dr. Kalmár Antalra s említett vezérczikkét egész terjedelmében felolvasta. Az ülése e része így folyt le: Molnár Jenő: „Azt állította a miniszterelnök ur, hogy a magyar nyelv czélszerűségi szempontból nem alkalmazható a hadseregben,

Hát t. Ház, van egy igen eszes, talán ma elsőrendű közjogász Magyarországon, Kalmár Antal, aki Beksicsecel is vitakozott. — Van szerencsém itt felolvasni Kalmár Antalnak erre a czélszerűsége vonatkozó nézetét. — Itt azután felolvasta Molnár Kalmár Antalnak „Magyar király — nemet nyelvezimű vezérczikkét majd így folytatta: A t. miniszterelnök ur a nyelvre vonatkozólag azt mondotta, hogy czélszerűségből a király a német nyelvet használhatja a hadseregben. Ime, törvényekkel, közjogi tekintélyekkel ez megczafolást nyert.“ Kalmár vezérczikke a házbán felolvastatván, bekerült a hivatalos országgyűlési Naplóba is.

Hol étkeznek a versenyző diákok?

A tornaverseny élelmező bizottsága végleg szétosztotta a városunkba érkező tanulókat az élelmezésre vállalkozó vendéglők között, egyszersmind megbizta egyes tagjait, hogy felügyeletet gyakoroljanak a rendre és a kiszolgáltatók ételének minőségére. Természetes, hogy legtöbben a Bikában étkeznek, t. i. 319 tanuló, felügyelő: Harmath Gergely és dr. Gulyás István. A vasuti vendéglőbe 106-an vannak kirendelve: felügyelő: Boczán Elemér. A „Debreczen“ c. vendéglőben 74-en fognak étkezni, felügyelő: Zalányi János és Nagy József. Az Angol királynőben 69 tanuló és tanár, felügyelő: Labancz Mihály és Zalányi János. A Dr. herfele sörcsarnokban 64-en, felügyelő Orosz István és Nagy József. A Korona c. vendéglőben 32 tanuló, felügyelő dr. Peczkó Ernő. Végül a Margit-fürdő vendéglőjében 43 tanuló, felügyelő Nádasdi Alajos. Most már csak az volna a kívánatos, hogy a vendéglősök is versenyezzenek egymással s igyekezzenek mentől jobban ellátni a bizonyára jó étvágygyal megaldott deákokat.

Deák és Rákóczi . . .

Pironkodva írjuk e néhány sort. Meg történt, hogy Hajdúvármegye bizottsága ülésének második napján, midőn már hazazónázott az ellenzéki vármegye tagjainak teljes zöme és a tisztviselőkön kívül alig tengetlengett néhány bizottsági tag a gyűlésteremben, hogy, daczara a tiltakozásnak elfogadták Jásznagykun vármegyének monda csinált átiratát Deák Ferencz százéves születésfordulójának ünneplését illetőleg. Ez a Hajdúvármegye közérzuletevel ellentétes határozat sem időszerűnek, sem tapintatosnak nem mondható. Nem időszerű azért, mert a Deák Ferencz alkotása, a 67-es kiegyezés országvilág előtt most csődbe jutott, mert a független magyar nemzet léteérdekeire halálos csapásokat mért és azokkal ellentétes, idegen érdekeket szolgálónak bizonyult, krachba jutott; tehát ez a politika és politikus, mint ilyen ünneplést nem érdemel. Ha pedig mint hazafit akarja ünnepelni a vármegyei tisztikar és bizottság azon néhány tagja, kik a határozatot megeselekedték, nem tapintatos határozatot hoztak; mert elfelejtkeztek arról, hogy hiszen elsőbb és nagyobb magyarhazafit, vezért ünnepel most a nemzet, tudvalevőleg II. dik Rákóczi Ferencz fejedelmet. Az ő ünneplése mellett háttérbe kell szorulni ez évben minden más ünneplésnek. Ezt kellett volna és kell határozatba iktatni a Rákóczi fejedelem valamiként való ünneplését, nem pedig számítólágg, monda csinált ünnepléssel hozakodni elő utolsó pillanatban. Akkor vivatot kiáltanánk mi is, de

így pironkodva írjuk a sorokat és amennyiben pedig mulasztás történt, gondoskodni kell a jóvátételről. Ezt kívánja Hajdúvármegye közérzulete.

Csizmadia iparosok nagygyűlése.

A Debreczenben létesítendő csizmadia raktár és termelő szövetkezet előmunkálatainak befejezésére tegnap délután 3 órára gyűlésre hívta az előkészítő bizottság az összes debreczeni csizmadia iparosokat. A gyűlésen meglepő nagy számmal vettek részt a csizmadia iparosok, s több mint 250 érdeklődő jelent meg az Iparos Otthon dísztermében. — Az alapszabályok tervezetének felolvasása és azok tudomásul vétele után rögtön megkezdtek a részvényjegyzékeket igen szép eredménnyel. Mivel a szövetkezetet mentől hamarabb kívánják létesíteni az érdekeltek, Tóth Kalmán az ipartestület tevékeny elnöke ma személyesen viszi fel a jóváhagyandó alapszabályokat a miniszteriumba, hogy a jóváhagyást minél hamarabb megkapja a szövetkezet.

Rendőrségi hírek.

Betörés. Tegnapra virradó éjjel feltörték és kirabolták özv. Klein Ferenczné Csapó u. 2. sz. alatti pálinkamérését; de valószínűleg megzavarták a zsványt működése közben, mert csak 40 koronát vitt el, egy aranyórát is ott hagyott, azonkívül összes szerszámát is ott fejejtette. A rendőrség Dobos rendőrbiztost küldte ki a vizsgálat megejtésére, ki már nyomában is van a tettesnek. — **Elefant aggastyán.** Juszka János 62 éves napszámos Boldogfalva u. 22. sz. lakásában tegnap délben felesége távollétében felakasztotta magát. Tettenek oka gyógyíthatlan betegsége, mely minden keresetét felémésztette és nyomora. Holttestét a kórházba szállították.

Új gazdasági tudósító.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter Forrai Ernő nádudvari földbirtokost a hajdúszoboszlói járás gazdasági tudósítói tisztségével bizta meg.

Hétmillió örökség.

Hét millió szép pénz még koronában is, hát még ha rubelben számítják! Ekkora összegre tart igényt Girschik tábornok hagyatékából egy steini (Krems mellett, Ausztriában) pinczér: Jirsik Antal. Az elhunyt tábornok osztrák származású volt s mint őrmester került az orosz hadseregbe, hol gyorsan emelkedett a tábornoki rangig. Jirsik unokaöccse volt a milliomos tábornoknak.

Nyilatkozat.

(Kivonat a lapokban megjelenő cikkből.)

... amennyiben az égvényes ásványvizek ható képessége a ketted szénvavas nátron tartalom arányában növekszik: emeli ezen hatást főleg a hűgysav és hűgysavsók-nak a szervezetben oldott állapotban tartására nézve, ha megfelelő konyhasó mennyiség járul hozzá. Ha még hozzá tesszük, hogy egy égvényes savanyuvíznek, minő a szolyvai értékét első sorban a ketted szénvavas nátron tartalmától, konyhasó kíséretében becsülték a legtöbbre, — másodsor, hogy a gyógyvíz mészsókban minél szegényebb legyen és hogy a gyomorot feleslegesen megterhelő vas összeköttetéstől egészen ment akkor a szolyvai ásványvizet első helyre valamennyi fölébe helyezzük. Dr. Vályi Zsigmond MÁV. egészségügyi előadó Budapest.

A szolyvai ásványvíz kitűnő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

IRODALOM.

Thaly Kálmán kurucz-költeményei.

Az Egyetértésből olvassuk ezt az irodalmi, mint nemzeti tekintetéből egyenlően kiváló eseményt:

Thaly Kálmán a kuruczvilág legkiválóbb ismerője, a Rákóczi-korszak tudós historikusa, ezelőtt harmincz esztendővel meghatóan szép kurucz költeményeket írt. Első költeményeit báró Eötvös Józsefnek mutatta be, aki azoktól el volt ragadtatva. Az Egyetértés régi számaiban is megjelent egy-egy pompás kurucz verse. Thaly Kálmán teljesen elmerülve a Rákóczi-korszak tanulmányaiba, képzelete úgy eltelt a kurucz időkkel hogy beleélte magát az akkori idők versmértekeibe, hangulatába és egész világába. Ezeket a költeményeket most a tudós poéta összegyűjtötte. Legközelebb az Atheneum kiadásában kötetben fognak sajtó alól kikerülni a lelkesedéstől lángoló költemények. A tiszteletdíjat, a melyet az Atheneumtól kap fölajánlotta a kassai Rákóczi-émlék javára. Ugyanerre a célra ajánlotta fel az Atheneum a kötet tiszta jövedelmét.

A „Vasárnapi Ujság”

május 17 iki száma 23 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Az akadémia új rendes tagjai” (Baksay Sándor, Körösy József, Nagy Ferencz és Lenhossek Mihály arcképeivel.) „Poétasors.” Költemény Farkas Imrétől. — Regénytár: „Az a bizonyos Mikos.” Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán. — „Amerikai utam.” Humoreszk. Irta: Rákóczi Viktor. — „Vizen és szárazon.” Stockton R. F. elbeszélései. Angolból fordította Zigány Árpád (képekkel). — „Akhilleion” (képekkel a korfui kastélyról). Hegedüs Sándornétól. — „Az angol király Rómában és Parisban” (képekkel VII. Edward király római és párisi látogatásáról). — „Az ifjúság Rákóczi ünnepe” (képpel). — „Világjáró iskolái” (képpel: A „Joung-Amerika” amerikai iskolahajó). Gonda Béától. — „A Nemzeti-Szalón tárlatából” (képekkel Hegedüs László, Major Jenő és Olgay Viktor rajzai után.) — „A Duna” ünnepély” (gróf Szapáry Pál arcképeivel s képekkel Háy Gyula és Goró Lajos rajzai és fényképek után). — „A magyar tudományos akadémia közlése” — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy kor., „Politikai Ujdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félfévre 2 k.40 fi

Zubovics kapitány szárazföldi torpedói.

Zubovics Fedor, az ismert bravuros honvédhuszár-kapitány neve ezuttal egy a hadsereg céljaira szolgáló nagyfontosságú műszaki találmánnyal kapcsolatban kerül a nyilvánosság elé.

Zubovics ugyanis értesítést kapott a hadügyminiszteriumtól, hogy az általa feltalált és bemutatott új szárazföldi torpedót, továbbá egy elektromos aknaellenőrző készüléket a hadsereg részére elfogadták és

azoknak használati és előállítás jogát a hadügyi kormány szerződészerűleg megszerezte.

A hadügyminiszter gyors elhatározása, melylyel a találmányt sietett megszerezni, következtetni enged a szárazföldi torpedó nagy értékére, valamint arra, hogy ennek használata komoly háboru esetén mily nagy fontossággal bír. Ez a harc-eszköz olyan félelmetes, hogy a legvakmerőbb csapat is óvakodni fog a támadástól, ha tudja vagy csak sejti is, hogy előtte a harctéren egy vulkán van.

E mellett az új hadieszköz használata nem ütközik a genfi konvenczió, sem pedig a hágai kongresszus határozományaiba. A szárazföldi torpedók előtt ugyanis automata-örsemek lesznek, melyek tíz méternyre magas lángoszlopot adnak, mielőtt a torpedó elsülne. A fellángolás és a torpedó elsülése közben 30 másodpercnyi időköz van. A másik találmány, az aknaellenőrző készülék arra szolgál, hogy az elhelyezett aknát, melyet el kell távolítani, a készülékkel minden veszély nélkül ki lehet emelni.

A szárazföldi torpedóra nézve az a terv merült fel, hogy önállóan működő nagyobb csapatteknél a léghajó-osztályhoz hasonlóan külön torpedó-osztály szerveztessék.

CSARNOK.

Szunyog-história.

(Elbeszélés.)

Irta: **A z a r.** (21.)

Az öreg még csak állott mozdatlanul, mint egy oszlop, nem tudták megingatni, csak a szemében villogott valami. Az a két szem, az az arc a Rákóczi-időkből való kurucz arc, kurucz nézés volt! Nekem az egész jelenet olyannak tűnt föl, mintha álmodnék, mintha az álmok ködfátyolán által látnám a régmúlt századok viharainak a messzetávolban sötétlő felhőiből a villámok villanását, a messzi-tompa dübörgést, mintha azt is hallanám! Az agyudörgést, azt is hallottam.

Én is odaugrottam, én is odaüttem a poharam. A gróf szeretettel nézett reám, összeütte a poharát a háziasszonnyal is, fenéig itta, aztán lehajolt, kezetesókolt a grófnő cousinjának és megint töltött s folytatá:

— Másodsorban kötelességemnek tartom felköszönteni a mi mélyen tisztelt háziasszonyunkat, özv. Bajy Györgyné, szül. N. N. grófnő ő méltóságát, a vendégszerető magyar mánás delnőt. Csak hármat kívánok neki, mint rokon is, de mint eme jelenlévő illusztris magyar vendégseregnek elnöke is. Kívánok neki jó erőt, jó egészséget, kitartást jövődökhöz. Kívánok neki, a bánatos özvegynek a multakra nézve lelki megnyugvást. Mert hiszen, uraim, az egyszer megtörténtet visszacsinálni nem tudjuk — az idő pedig mindenre enyhet adó orvosság, ir. Nekünk fátyolt kell vetni a multra, — mindnyájunknak bele kell nyugodnunk. És legvégül kívánom neki azt, hogy soha többé bánat ne érje az ő jóságos szívét, különösen azok részéről, akik legközelebb állanak ahhoz, az ő szerető özvegyi szívéhez, az anyaihoz.

Nekem az volt a különös, hogy amíg ezeket mondá az öreg magyar mánás, az akrobata alak, hát, hát csak eltűnt a két szeméből, az arckifejezéséből az előbbeni kurucz nézés, az a büszke, dölyfös, nagy erőt, nagy ellenállást kifejező villámlás, az oligarkaság. Valami olyant láttam, mint a mikor az erős, a rettegett oroszán az ő nagy erejének érzetében vaio felbuzdulása után megcsöndesedik és a hozzátartozóját, a rokonvéréből valóját nyalogatni, gügyögetni kezdi!

De már erre ismét csak felugráltunk és odamentünk az asztalfőn ülő ősz delnő háziasszony mánásnőnkhez és bizony — kezetesókoltunk mindannyian. Meg is érdekelte!

Hanem Bágy Ilonka, ő másképp csinálta. Csak odasimult valahogy az öreg grófhhoz, csak mogfogta a vastag robusztus kart, azután az ükölben volt pohárból valahogy ki is ömlött valami, de azután az a kicsiny szép Ilonka (minden Ilonkát szeretek), csak valahogy mégis csak megitta fenéig, ami benne volt, s azt mondá:

— Isten éltesse édesmamámat!

És ismét támadt egy nagy éljenzés, — igazán szép volt.

Hanem az öreg gróf még mindig csak állott keményen. Ujból töltött a poharába és csak elkezdette:

— Nemes és nagyságos Dengeleghy Ádám ur! Most már önhöz szólok!

Az öreg Dengeleghy nagyot köhintett, meghajtotta magát ott ültében és csak bámult a másik öregre, az ország egyik legelső mánására, csodálkozóan, arra a hatalmasra. A dikezió meg tovább folyt.

— Ön, uram, kell emlékezék arra a nagysarlói csatára, a hol gyalogos közvitézek voltunk. Ön rohant előre szuronytszegezve, én meg elestem két golyóval a tetsemben. A mellettem jobbról való közvitéz az is elesett, egy golyóval a czombjában. Az a mellettem fekvő szomszédom csak egyszer elkezdett mozgolódni, lábra állott nagy nyögve, fölvettem engem a hátára és kivitt a tűzvonalból, a kartácssepréskből. Tudja-e, Dengeleghy Ádám uram, ki volt ez?

— Nem tudom! Azt tudom, hogy a gróf ott maradt a csataterén. Hogy hogyan menekült, arról semmit sem tudok.

—Hát persze, hogy nem tudhatja, mert hát az az illető a Bach-Schmerling időkben hallgatott vele, akkoriban jó is volt az. De aztán azután sem dicsekedett a hőstétével. Uraim! Én tehát most nyíltan kimondom önök előtt, hallják, tudják meg, hogy az a hőstettet vegbevívó uriember N. N. Lajos volt. Sajnálom, hogy nincs is. De van itt helyette más! Uraim, én a jó Isten agondviselés, a sors, vagy ha ugytetszik, a predestináció különös javulását látom abban, hogy engem egyszer az apa, ezután évek hosszú sorának a multán ugyanannak a fia ment meg a biztos haláltól. Ez a fia a mellettem ülő harmadik szomszéd, N. N. orvosdoktor ur. Uraim, ha ő idejében nem érkezik és ha nagy bátorsággal, önfeláldozással, a saját élete veszélyeztetésével be nem mászik utánam a török-vészi lábba, az ingoványba, én odavesztem volna. Önök, uraim, legnagyobbrészt tudják, mit jelelt az! Az ingovány. Uraim! Én most harmadsorban éltetem az életmentőket, először a jelen nem lévő atyát, aztán a jelenlévő fiát. Köszönöm nekik. Éljenek!

(Folyt. köv.)

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja **Harmat arczporát** (pouder), mely készítmény üde szint kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arczbőrt. Kitünő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: **fehér, rózsaszín, mintadoboz Harmat-pouder** ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: **Berlini Fetzpuder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fillér. **Velutin Ponder** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

Nyilttér.

Intelligens özvegy vagy idősebb hajadon, ki a varrásban is jártas s 5-600 kor. óvadékot nyújtani képes, a felekkel való érintkezésre, illetve azok kiszolgálására ruhafestő és tisztító intézetemben alkalmazást nyerhet.

Írásbeli ajánlkozások fenti czimre küldendők, hol további felvilágosítás is nyerhető. Személyes jelentkezés este 6-7 óra között.

Hrabéczy Antal,
ruhafestő- és tisztító intézete
Debreczeában, Széchényi-u. 42.

„MARGIT“

gyógyforrás.

Margitforrástelep (Beregmege.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kitűnő hatása a **légutak s tüdőhurutos állapotainál**, különösen ha a köpet nehezen szakad fel; tüdővészeseknél még akkor is, ha vérköpésük van, a **Margitviz** megbeszülhetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a **gyomor és belek hurutos állapotainál**, főleg azon esetekben, hol a főlös mennyiségben képződött sav az oka a rossz emésztésnek. — A hűgysavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatokat tesz továbbá a **hólyag hurutos bántalmainál**, a **kő és homokképződés eseteiben**, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvosainak, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszívesebben használják s előnyt adnak a **Margit-forrásnak** a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölé.

Mint ivóvíz

kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend. Főraktár:

Édeskuty L. Budapesten,

cs. és kir. udv. szállító.

Ásványvíz nagykereskedő.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

A

Hidegvízgyógyintézet

a nagyerdei fürdőben
már MEGNYILT.

Ugyanott mindenféle

gyógyfürdők

előállítanak.

Hirdetmény.

Beregmege M.-Jánosi község tulajdonát képező s a barkaszi határban fekvő

306 hold kitűnő szántóföld

örök áron eladó.

A feltételek a **M.-Jánosi közjegyzőség**nél megtudhatók.

Csak jómosó és elsőrendű minőségek!

Megérkeztek

a szebbnél-szebb

Karton,
Francia-batizst,

Zefir,**Himzett és ajour batizst,****Ruha-vászon,****Selyem-zefir,****Düsesz-szaten**

mosónyárikelméink

= óriási választékban =

Bosznay J. és Társa

divatruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5. (2)

Csak jómosó és elsőrendű minőségek!

2256—1903.

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szepe Sámuel végrehajthatónak Szöllősi Károly és neje ellen folytatott végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tvszék a derecskei kir. bíróság területén levő a tépei 416 sz. tjkvben A + 1652 hrsza. felvett ingatlanra egészbea 124 korban, a tépei 436 sz. tjkvben A + 1408. hrsza. felvett ingatlanra egészben 204 korban, a tépei 436 sz. tjkvben A + 1241. hrsza. felvett ingatlanra egészben 344 korban, a tépei 445 sz. tjkvben A + 576 hrsza. felvett ingatlanra egészben 36 korban, a tépei 446 sz. tjkvben A + 901 hrsza. felvett ingatlanból Szentesi Mariát illető részre a 10363—1894 sz. végzéssel a Berettyó közös vízszabályozó tarsulat javára feljegyzett kisajátítási jog épségben tartása mellett 220 korban megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendelgetven, annak foganatosítására határidőül **1903 jun. hó 15. d. e. 9 óráját** Tépe községhezához kitűzte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitétt ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%, készpénzben, vagy óvadék képes érték papirokban letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál és Tépe község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.
Debreczen, 1903. évi febr. 23-án.

Hegedűs, kir. tszéki bíró.

**Építészek és építetők
figyelmébe!**

Horváth János faraktárában (Homokkert, a közraktár mellett)

**beocsini, portland és
román cément**

nagyban és kicsinyben kapható.

Boros Testvérek nődivat ruházában

Divatos Ruhakelmék, Selymek, Jó
Jó Sefrek, Batiztok, Vász-
Olcso nak, Szőnyegek, Füg-
nyök, Ágyterítő, Pipere Olcso
czikkek. Divatos

Megérkeztek

a legjobb minőségű

Cosmanosi francia batistok, indich voilé, douchesse szatenok, es mindennemű jó mosó **kartonok, himzett batistok, piqué újdonságok,** továbbá **Rumburgi, Hollandi, Kreás és czérna fonal vásznak,** valamint a világhírű Schroll gyartmányu elsőrendű **chifonok,** csikos jegyű **havasi vásznak.** **Szepességi Damast asztalneműek** törlőkötők, ágyhuzatokra való **vászon kanavásznak, zephirek, ágy és asztal terítők, csipkefüggönyök, paplanok,** továbbá mindennemű **menyasszonyi kelengyék** pontos összeállítását elvállalom szolid olcso, szabott árak mellett.

Tisztelettel

Nádudvary Lajos.

Vágó Andor-féle üzlet, főtér a nagy tózsde mellett.

6235—1903.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város utcaí és tereinek f. é. május—október hónapok tartama alatt eszközendő utca locsolásához szükséges fogatok szolgáltatásának biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Pályázni kívánók kötelesek 1 kor. okmány bélyeggel ellátott, lepecsételt zárt ajánlataikat a polgármesteri hivatalban **f. é. május 20. d. u. 5 óráig** beadni.

Utóajánlat vagy távirati ajánlat nem vétetik figyelembe. A feltételek a mérnöki hivatalnál megtekinthetők.

Az ajánlatban kiteendő azon napi-dij, melyért vállalkozó egy szabályszerűen felszerelt elsőrendű kettős ígás fogat előállításáért igényel és pedig külön a nagy, külön a kis fajta locsoló hordók fuvarozására az ajánlatban kiteendő, hogy vállalkozó a feltételeket és helyi viszonyokat ismeri s azokat magára nézve kötelezőknek elismeri. Bánatpénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban 200 kor. csatolandó, mely összeg azon vállalkozóknak, kiknek ajánlata el nem fogadtatik, vissza adatik; azon vállalkozó, kinek ajánlata elfogadtatik, bánatpénzét, mint biztosítékot tartozik a vállalat tartamára benthagyni.

Debreczen, 1903. máj. 11-én.

A városi tanács.

Csipkefüggönyök

tisztítását

a szélek elrongálása nélkül

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

**Kerti fecskendőt,
uthengert, lóczát, asztalt,
kert-, és sirrácokat,
sirkereszteket**

természetben megtekinthető modern minták
után legjutányosabban készít

Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi utcában.

Ugyanott a legtökéletesebb

Kutszivattyuk

és minden építkezési vastárgyak olesó gyári
áron kaphatók.

Mészáros Miklós

a magyar kir. szabad. osztálysorsjáték főárusítója

Budapest, VIII., József-körút 22—24.

ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek főárujából
való közvetlen beszerzését **eredeti árakban:**

	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$	
	1.50	3.—	6.—	12.—	korona.

Megrendeléseket célszerűségeből postautalványon kérem

Huzás már május hó 22 és 23-án.

Üzleti könyvek
csoda olcsón kaphatók Hoffman és Krono-
witz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

PSERHOFER J. vértisztító labdaccai.

Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacok háziszerből ajánlottak minden oly bajknál, melyek a **rossz emésztésből és székrekedésből** erednek, mint **epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltelesség** s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **vérszegénység** s az abból eredő bajoknál is, így **sápkórnál, idegességből eredő fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is bevehetők.

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Pserhofer J.-féle az „Az arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban Bécsben I., Singerstrasse 15 sz. a.** készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára **21 kr.** Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, **1 frt 05 kr.**ba kerül. Az összeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel együtt 1 csomag **1 frt 25 kr.**, 2 csomag **2 frt 30 kr.**, 3 csomag **3 frt 35 kr.**, 4 csomag **4 frt 40 kr.**, 5 csomag **5 frt 20 kr.** és 10 csomag **9 f. 20 kr.**ba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak: ennek következtében kéretik **csakis Pserhofer J.-féle** vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzának intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdacokat egyszer használta, megvagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Tisztelt Pserhofer ur!

Köln, 1883. apr. hó 30-án.

Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 5 tekerest az ön felülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvéttel. Fogadja ezuton is a legmélyebb köszönetemet labdaccai csoda hatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferencz Köln, Lindenthal.

Tekintetes ur!

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knifcz Teréz.

Mélyen tisztelt ur!

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én.

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban, már életét is meguntta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt

kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használatát folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb lisztelettel

Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márcz. 27.

Tekintetes ur!

Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelyebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezen felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Halm Ignác.

Götschdorf, Kolbach mellett Szilézia, 1886. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaiból köszönhetem, hogy egy gyomorhajból, mely engem 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Bernhardi aipesi-fü liqueur, Bernhard W. O.-tól Brogenzben.

egész üveg 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr., negyed üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: gerinczagybántalom, tagszagatás, ischiás, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fűszagatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Angol csodabalszam, Pserhofer J.-tól egy üveg 50 kr.

Fagybalszam, Pserhofer J.-tól. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Stolt”-féle Kolapraparatumok, kitűnő szer gyomor és bélbetegségeknél.

Kola elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, félliter 1 frt 60 kr., negyed liter 85 kr.

Golyva balszam Pserhofer J.-tól kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

Élet esszencia, (prágai esőpek), Pserhofer J.-tól, megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszér, 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Utifüvedv, Pserhofer J.-tól, egy ált. ismert kitűnő háziszér hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegcse 50 kr., 2 üveg bérmentve 1.50.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-tól. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz. Steubel tanártól. Útés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacz, sebes, vagy gyuladt mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só, Bullrich A. W.-tól. Kitűnő háziszér a rossz emésztés minden következményeinél u. m. főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás, 1 csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdetett összes bel- és külf. gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által Védjegy utánzása szigoruan büntetettik.

P S E R H O F E R J. gyógyszerész, „zum goldenen Reichsapfel“
WIEN, I., Singerstrasse 15.